

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова Вченої ради ІКТ
Лобанчикова Н.М.

« _____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АНАЛОГОВА СХЕМОТЕХНІКА»

для студентів освітнього рівня «бакалавр»
спеціальності 163 «Біомедична інженерія»
освітньо-професійна програма «Біомедична інженерія»
факультет інформаційно-комп'ютерних технологій
кафедра біоінженерії та телекомунікацій

Робочу програму схвалено на
засіданні кафедри біомедичної
інженерії та телекомунікацій
протокол від « 27 » вересня 2019 р.
№ 9

Завідувач кафедри біомедичної
інженерії та телекомунікацій
_____ Т.М. Нікітчук

Розробник: к.т.н., доц. кафедри біоінженерії та телекомунікацій

Коломієць Р. О.

Житомир
2019 – 2020 н.р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 16 – «Хімічна та біоінженерія»	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 5	Спеціальність: 163 – «Біомедична інженерія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		2019 / 2020	–
Загальна кількість годин - 150		Семестр	
		3-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 12,75	Освітній рівень: «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	–
		Практичні, семінарські	
		32 год.	–
		Лабораторні	
		32 год.	–
		Самостійна робота	
54 год.	–		
		Індивідуальні завдання: –	
		Вид контролю: КМР	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Аналогова схемотехніка» є вивчення студентами принципів побудови та функціонування вузлів аналогових електронних схем, таких як підсилювачі, фільтри, перетворювачі та генератори сигналів тощо.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення студентів з основними поняттями і принципами схемотехніки аналогових електронних вузлів;
- вивчення основних прийомів синтезу електричних аналогових схем та методик їх розрахунку;
- отримання практичних навичок роботи з сучасною компонентною базою електронної апаратури для синтезу аналогових електронних схем.

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами таких **компетенцій:**

ЗК-3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК-7. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел

ЗК-9. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ФК-1. Здатність застосовувати пакети інженерного програмного забезпечення для проведення досліджень, аналізу, обробки та представлення результатів.

ФК-11. Здатність ідентифікувати, формулювати і вирішувати інженерні проблеми, пов'язані з взаємодією між живими і неживими системами.

ФК-13. Здатність застосовувати базові знання з комп'ютерного програмного забезпечення для автоматизованого проектування медичних приладів та систем.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Застосовувати знання основ математики, фізики, хімії, інженерної графіки, механіки, опору та міцності матеріалів, основи рідин, електроніки, інформатики, аналізу сигналів, автоматичного управління, системного аналізу та методів прийняття рішень.

ПРН5. Вміти спілкуватися з професіоналами в області охорони здоров'я та розуміти їхні вимоги до біомедичних продуктів і послуг.

ПРН6. Здійснювати інженерний супровід і технічне обслуговування при експлуатації лабораторно-аналітичної техніки, медичних діагностичних і терапевтичних комплексів та систем, проводити обробку діагностичної інформації, здійснювати сервісне обслуговування та оформляти типову документацію за видами робіт із урахуванням Європейських директив стосовно медичної техніки і дозвільної системи МОЗ України.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Схемотехніка на дискретних і пасивних компонентах

1. Пасивні ділянки напруги та ослаблювачі сигналів. Резистивні та ємнісні ділянки напруги. Прецизійні підстроювальні резистори. Пасивні ослаблювачі сигналів та лінії затримки.

2. Пасивні фільтри. Реактивний опір. Залежність реактивного опору від частоти. Т-схеми пасивних фільтрів. П-схеми пасивних фільтрів. Перетворення ФНЧ у ФВЧ і навпаки.

3. Діодні схеми. Однопівперіодна, двопівперіодна та мостова схеми випрямлячів. Схема подвоєння напруги. Послідовне та паралельне з'єднання діодів.

Модуль 2. Схемотехніка пристроїв на біполярних транзисторах

4. Біполярні транзистори. Підсилювальні каскади на основі схем із спільним емітером, спільною базою та спільним колектором.

5. Генератори на БТ. Мультивібратори. RC-генератори. Блокінг-генератори

6. Джерела струму. Робота каскаду на БТ на низькоомне навантаження.

Модуль 3. Схемотехніка пристроїв на польових транзисторах

7. Польові транзистори. Особливості класифікації та області застосування. Вихідні та передавальні характеристики ПТ.

8. Підсилювальні каскади на ПТ. Підсилювальні каскади на основі схем із спільним витоком, спільним затвором та спільним стоком.

9. Взаємозамінність польових та біполярних транзисторів. Варіанти схем з ПТ та БТ. Особливості використання схем на ПТ в якості джерел струму та їх робота на низькоомне навантаження.

Модуль 4. Операційні підсилювачі

10. Параметри та характеристики ОП. Особливості переваги використання ОП. Вхідні та вихідні характеристики. Шуми ОП. Коефіцієнт підсилення ОП.

11. Основні схеми включення ОП. Інвертуюча та неінвертуюча схеми включення ОП. Особливості схем з однополярним живленням. Компаратори сигналів на ОП.

12. Основи теорії зворотного зв'язку. Передавальна функція. Глибина зворотного зв'язку та коефіцієнт зворотного зв'язку. Діаграми Боде.

Модуль 5. Схемотехніка пристроїв на операційних підсилювачах

13. Активні фільтри. Апроксимація АЧХ. Фільтри Баттерворта, Чебишева та Бесселя. Використання діаграм Боде для аналізу роботи активних фільтрів. Порядок фільтра та схема синтезу фільтра.

14. Методики розрахунку активних фільтрів. Схема Саллена Кея. Схема з багатопетльовим зворотним зв'язком. Схеми режекторних фільтрів.

15. Генератори сигналів на основі операційних підсилювачів. Використання позитивного зворотного зв'язку для генерації сигналів. Критерій Баркхаузена. Схема з подвійним T-мостом та мостом Віна. Генератор Бубба. Квадратурний генератор.

16. Підсилювачі та перетворювачі сигналів на ОП. Обмеження коефіцієнту підсилення. Нелінійні (частотні) спотворення сигналів та методи їх компенсації. Аналоговий суматор. Підсилювач з логарифмічною характеристикою. Підсилювач з автоматичним регулюванням коефіцієнту підсилення.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістовні модулі	Кількість годин				
		Всього	Лекції	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Схемотехніка на дискретних і пасивних компонентах						
№1	1. Пасивні дільники напруги та ослаблювачі сигналів.	8	2	2	-	4
	2. Пасивні фільтри.	10	2	-	4	4
	3. Діодні схеми.	12	2	2	4	4
	<i>Разом змістовий модуль 1</i>	30	6	4	8	12
Модуль 2. Схемотехніка пристроїв на біполярних транзисторах						
№2	4. Біполярні транзистори.	12	2	2	4	4
	5. Генератори на БТ.	12	2	2	4	4
	6. Джерела струму.	6	2	-	-	4
	<i>Разом змістовий модуль 2</i>	30	6	4	8	12
Модуль 3. Схемотехніка пристроїв на польових транзисторах						
№3	7. Польові транзистори.	8	2	2	-	4
	8. Підсилювальні каскади на ПТ.	16	2	2	4	8
	9. Взаємозамінність польових та біполярних транзисторів.	6	2	-	-	4
	<i>Разом змістовий модуль 3</i>	30	6	4	4	16
Модуль 4. Операційні підсилювачі						
№4	10. Параметри та характеристики ОП.	6	2	-	-	4
	11. Основні схеми включення ОП.	12	2	2	4	4
	12. Основи теорії зворотного зв'язку.	12	2	2	-	8
	<i>Разом змістовий модуль 4</i>	30	6	4	4	16
Модуль 5. Схемотехніка пристроїв на операційних підсилювачах						
№5	13. Активні фільтри.	8	2	-	4	2
	14. Методи розрахунку активних фільтрів.	7	2	2	-	3
	15. Генератори сигналів на основі операційних підсилювачів.	8	2	-	4	2
	16. Підсилювачі та перетворювачі сигналів на ОП.	7	2	2	-	3
	<i>Разом змістовий модуль 5</i>	30	8	4	8	10
ВСЬОГО		150	32	20	32	66

5. Темі практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Пасивні ділянки напруги та ослаблювачі сигналів	2
2.	Діодні схеми	2
3.	Біполярні транзистори	2
4.	Генератори на БТ	2
5.	Польові транзистори	2
6.	Підсилювальні каскади на ПТ	2
7.	Основні схеми включення ОП	2
8.	Основи теорії зворотного зв'язку. Діаграми Боде	2
9.	Основні схеми включення ОП	2
10.	Основи теорії зворотного зв'язку. Розрахунок коефіцієнту та глибини ЗЗ	2
11.	Методики розрахунку активних фільтрів. Схема Саллена –Кея.	2
12.	Методики розрахунку активних фільтрів. Схема з багатопетлевим зворотним зв'язком	2
13.	Підсилювачі та перетворювачі сигналів на ОП	2
14.	Генератори синусоїдальних сигналів на ОП	2
15.	Генератори прямокутних сигналів на ОП	2
16.	Генератори сигналів спеціальної форми на ОП	2
РАЗОМ		32

6. Темі лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Діодні випрямлячі	4
2	Підсилювачі сигналів на біполярних транзисторах	4
3	Генератори на БТ (мультивібратор та RC-генератор)	4
4	Підсилювальні каскади на польових транзисторах	4
5	Основні схеми включення ОП	4
6	Активний фільтр. Схема Саллена –Кея.	4
7	Активний фільтр. Схема з багатопетлевим зворотним зв'язком	4
8	Генератори синусоїдальних сигналів на ОП	4
РАЗОМ		32

7. Завдання для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
1	Схемотехніка на дискретних і пасивних компонентах	12
2	Схемотехніка пристроїв на біполярних транзисторах	12
3	Схемотехніка пристроїв на польових транзисторах	16
4	Операційні підсилювачі	16
5	Схемотехніка пристроїв на операційних підсилювачах	10
РАЗОМ		66

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені програмою дисципліни

9. Методи контролю

Кредитна модульна робота проводиться у вигляді письмової аудиторної роботи. До складу роботи входять теоретичні і практичні завдання у тестовій формі

10. Схема нарахування балів

Рекомендована шкала меж позитивних оцінок

Модулі та їх елементи	Форма контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. «Схемотехніка на дискретних і пасивних компонентах»		
Лекції 1-3 по темам 1-3	Модульна контрольна робота №1	20
Разом за змістовий модуль 1		20
Змістовий модуль 2. «Схемотехніка пристроїв на біполярних транзисторах»		
Лекції 3-6 по темам 3-6 Практичні роботи 1-2	Модульна контрольна робота №2	20
Разом за змістовий модуль 2		20
Змістовий модуль 3. «Схемотехніка пристроїв на польових транзисторах»		
Лекції 7-9 по темам 7-9 Практичні роботи 3-4	Модульна контрольна робота №3	20
Разом за змістовий модуль 3		20
Змістовий модуль 4. «Операційні підсилювачі»		
Лекції 10-13 по темам 10-13 Практичні роботи 5-6	Модульна контрольна робота №4	20
Разом за змістовий модуль 4		20
Змістовий модуль 5. «Схемотехніка пристроїв на операційних підсилювачах»		
Лекції 14-16 по темам 14-16 Практичні роботи 7-8	Модульна контрольна робота №5	20
Разом за змістовий модуль 5		20
Іспит		100
Оцінка по дисципліні		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Основна література

1. Хоровиц П., Хилл У. Искусство схемотехники – М.: Изд-во БИНОМ. 2014 – 704 с.
2. Картер Б., Манчини Р. Операционные усилители для всех – М.: Додэка-XXI, 2011. – 544 с.

Допоміжна література

3. Наундорф У. Аналоговая электроника. Основы, расчёт, моделирование – М.: Техносфера, 2008. – 472 с.
4. Схемотехніка електронних систем. У 3-х кн. Кн. 1. Аналогова схемотехніка та імпульсні пристрої: Підручник / В.І. Бойко, А.М. Гуржій, В.Я. Жуйков та ін. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Вища школа, 2004. – 366 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

4. http://www.who.int/diagnostic_imaging/imaging_modalities/ru/
5. http://www.who.int/diagnostic_imaging/publications/en/
6. http://www.ime-istituto.ru/research/dermatodiagnostika/ultrazvukovaya_vizualizatsiya_vysokogo_razresheniya/
7. <http://www.ineum.ru/proektirovanie-kompyuterizovannykh-medicinskikh-diagnosticheskikh-kompleksov-s-primeneniem-imitacionnykh-modelej>
8. <http://www.usclub.ru/patient/article/view/novye-kontrastnye-vesestva-povysaut-kacestvo-vizualizacii-pri-uzi>
9. <https://habrahabr.ru/post/309152/>
10. https://www.rmj.ru/articles/khirurgiya/Sovremennye_tehnologii_i_protokoly_molekulyarnoy_vizualizacii_molecular_imaging_v_praktike_endohirurgii_tochka_zreniya/
11. <http://um.co.ua/2/2-2/2-20220.html>